

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
11 Пж 2273/20
11.6.2020.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Милице Милановић-Траиловић, председника већа, судије Данијеле Дукић и судије Снежане Илић, чланова већа, у правој ствари тужиоца „СТР ... АА Пр ...“, ул. ..., кога заступа Предраг Боговац, адвокат из Новог Сада, против туженог „Хладњача Интер ФООД ДОО Суботица ул. Тук Угарнице 58а, кога заступа Вулетић Ненад адвокат из Суботице, ради дуга вредност спора 436.613,87 динара, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Привредног суда у Суботици П. 78/18 од 20.02.2019 године, на седници већа одржаној дана 11.6.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Суботици П. 78/18 од 20.02.2019 године у ставу I и II изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Суботици П. 78/18 од 20.02.2019 године ставом I тужбени захтев тужиоца се усваја па се обавезује тужени да тужиоцу исплати износ од 436.613,87 динара са законском затезном каматом почев од 2.8.2016. године па до коначне исплате, као и законску затезну камату на износ од 678.612,00 динара почев од 7.5.2016. па до 1.8.2016. године и накнаду на име кашњења у испуњењу новчане обавезе у износу од 20.000,00 динара. Ставом II обавезан је тужени да исплати тужиоцу на име проузрокованих трошкова парничног поступка износ од 84.943,00 динара. Ставом III решење о извршењу Привредног суда у Суботици Ив. 272/2017 од 25.05.2017. године укида се.

Допунским решењем од 02.04.2019. године П. 78/2018, првостепени суд је тужиоцу досудио и износ од 6.000,00 динара на име трошкова поступка.

Благовременом жалбом тужилац, преко пуномоћника, побија одлуку у делу одлуке о трошковима парничног поступка. У складу са жалбеним наводима предлаже другостепеном суду да жалбу усвоји, преиначи побијану одлуку тако што ће усвојити захтев за накнаду трошкова на име трошкова превоза сопственим возилом пуномоћника у износу од 52.131,60 динара, а ради приступа на пет одржаних рочишта или да жалбу усвоји и одлуку о трошковима парничног поступка укине у целисти и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Благовременом жалбом тужени побија наведену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права, одлуке о

трошковима поступка, те предлаже да у складу са жалбеним наводима другостепени суд побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да се пресуда преиначи и тужбени захтев одбије, те тужилац обавезе да надокнади трошкове поступка. Из жалбених навода произилази да се одлука побија у ставу I и II изреке.

Одговором на жалбу туженог, тужилац предлаже другостепеном суду да се жалба туженог одбије у целисти и тужени обавезе да тужиоцу надокнади трошкове жалбеног поступка.

Привредни апелациони суд испитао је правилност побијане одлуке на основу члана 386 Закона о парничном поступку, па је донео одлуку као у изреци пресуде.

Првостепена пресуда донета је без битних повреда одредаба парничног поступка и члана 374 став 2 Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, сагласно члану 386 став 3. истог Закона.

Првостепени суд је за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге који нису противречни сами себи, нити изреци пресуде, изрека пресуде је јасна, а дати разлози нису противречни изведеним доказима. Поред наведеног треба указати да се жалбом туженог на конкретан начин не указује на повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Према стању у списима предмета произилази: тужилац и тужени били су у пословном односу у коме је тужилац био продавац јабука, а тужени купац јабука. Пословна сарадња између тужиоца и туженог одвијала се тако што је тужилац за туженог обезбеђивао потребну количину јабука, која је потом у виђеном стању након детаљног прегледа и одабира од стране туженог, без могућности прихватања евентуално накнадно изјављених рекламација, како од стране туженог тако и од стране крајњих купаца, била утоварена или на камионе туженог или на камионе крајњих купаца. Приликом преузимања јабука од стране туженог из хладњаче тужиоца у Крушедолу, увек је као представник туженог присуствовао ББ који је вршио надзор у погледу количине и квалитета преузетих и уговорених јабука заједно са својим колегом ВВ. Идентична ситуација била је и у погледу испоруке 10.600 кг. јабуке сорте „ајдаред“ од стране тужиоца, која је након одобрења туженог била преузета од стране туженог и утоварена у камионе дана 28.4.2016. године, с обзиром да ББ који је присуствовао утовару, као овлашћени представник туженог, није имао било какве примедбе или рекламације на квалитет и количину утоварених јабука у том моменту. Том приликом је за ту количину јабуке од стране тужиоца била предата туженом фактура број 111/16 у износу од 678.612,00 динара заједно са фискалним рачуном број 3326 од истог датума. Међутим, за ту количину јабуке тужени је по испостављеној фактури број 111/16 од 28.4.2016. године извршио само делимично плаћање у износу од 241.988,13 динара, дана 1.8.2016. године, јер је по његовим тврдњама од стране крајњег купаца из Русије „Дикси“ и „Тандер“, била извршена рекламација на квалитет јабука, те сматра да на његовој страни више не постоји било каква обавеза у погледу исплате преосталог износа дуга по наведеној фактури од 436.613,87 динара.

Ценећи исказе саслушаних сведока, а посебно на основу усаглашених исказа законског заступника тужиоца и ГГ, односно, сведока ББ, првостепени суд утврђује да су се све уговорене количине јабука од стране туженог преузимале по виђењу, након извршеног пребирања и надзора од стране представника туженог ББ и ВВ, без икаквих могућности прихватања било каквих накнадних рекламација од стране туженог и крајњих купаца на квалитет испоручених јабука. Тако је и било и у погледу предметне количине од 10.600 кг. сорте „ајдаред“ које су утоварене у камионе крајњих купаца из

Русије дана 28.4.2016. године, а за коју количину је и сам ББ у свом исказу истакао да са тужиоцем није успео постићи договор да се све евентуалне накнаде рекламације уваже након последње испоруке која је извршена дана 28.4.2016. године. На основу реченог првостепени суд закључује да није могао да прихвати наводе туженог да између тужиоца и туженог постоји усмени договор да ће одговорност, уколико крајњи примаоци буду имали рекламације на квалитет предметних јабука сносити тужилац, а све то имајући у виду да су наводи туженог у директној супротности са исказима законског заступника тужиоца и саслушаних сведока ГГ, ДД и ЂЂ, а пре свега сведока ББ кога је заступник туженика задужио да у име туженог надгледа цео процес утовара јабуке и контролише њихов квалитет и не дозволи утовар јабуке који не одговарају стандардима туженог, те да су ови искази биле усаглашени у погледу чињенице да су се јабуке увек преузимале у виђеном стању, те да тужилац није прихватио било какве накнадне рекламације. Даље, првостепени суд утврђује да у вези са конкретном испоруком јабуке сорте „ајдаред“ који је извршен дана 28.4.2016. године на камионе крајњих купаца из Русије, није постојала било каква накнадна рекламација, с обзиром да су се рекламације (захтев за одштету број 8142 од 18.3.2016., захтев за одштету број 8876 од 4.4.2016. године, затим извештај инспекције број 9/553-30762, Т/16 од 18.4.2016. године, извештај инспекције број 9/595-31207 Т/16 од 27.4.2016. године/ које је приложио тужени односила на испоручене количине јабуке које су вршене пре 28.4.2016. године, што је потврдио и законски заступник туженог ЕЕ.

Првостепени суд утврђује да је на основу изведених доказа на несумњив начин утврђено да се изјављене рекламације од стране крајњих купаца које је приложио тужени не односе на конкретну испоруку јабука од 28.4.2016. године, него на неке раније испоруке за које се такође са сигурношћу није могло утврдити да се ради о управо о јабукама које су купљене од тужиоца, с обзиром на широк дијапазон продаваца од којих је тужени непосредно куповао ту врсту воћа.

Имајући у виду да је током поступка утврђено да на предметну количину јабука сорте „ајдаред“ од 10.600 кг., за коју од стране тужиоца издата фактура број 111/16 од 28.4.2016. године у износу од 678.612,00 динара са фискалним рачуном број 3326 у истом износу, а које је тужени преузео од тужиоца није било никаквих рекламација, као ни примедби на квалитет приликом прегледа од стране представника туженог ББ и ВВ, пре утовара у камионе крајњих купаца из Русије, како видљивих тако и скривених које би евентуално онемогућили њену редовну употребу или промет на начин како предвиђају одредбе Закона о облигационим односима, те да се овде ради о купопродајном односу тужиоца и туженог за који пословни однос нису од значаја рекламације које су трећа лица (купци из Русије) упутили туженом, с обзиром да тужилац са њима и није био у било каквом пословном односу, првостепени суд закључује да на страни туженог постоји обавеза исплате преосталог износа од 436.613,87 динара у складу са одредбом члана 262 и 454 Закона о облигационим односима, све то са законском затезном каматом почев од 2.8.2016. године па до коначне исплате, односно законску затезну камату на износ од 678.612,00 динара почев од 7.5.2016. па до 1.8.2016. године услед доцње у складу са одредбом члана 277 Закона о облигационим односима, те одлучује као у ставу 1 изреке првостепене одлуке, а све то с позивом и на одредбе члана 478 став 1. 479, 480 став 1. и 3. и 481 став 1., 482 став 1 и 484. Закона о облигационим односима. Такође, првостепени суд је стао на становиште да тужиоцу припада и накнада у висини од 20.000,00 динара, јер тужени није изврши своје обавезу према тужиоцу у року, па је тужбени захтев усвојио и у том делу с позивом на одредбе члана 5 став 1. Закона о роковима о измирењу новчаних

обавеза у комерцијалним трансакцијама, те је одлучио као у ставу 1. изреке првостепене одлуке.

На утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио одредбе материјалног права које је наведено и за примену материјалног права дао јасне и правилне разлоге, које у свему прихвата и другостепени суд, па је на основу тога извео и правилан закључак да је тужени остао у обавези према тужиоцу из облигационо правног односа који је настао између страна у спору у смислу одредби члана 454 став 1. Закона о облигационим односима, по утуженој фактури број 111/6 од 28.4.2016 године, а на име неисплаћеног дела дуга за преузету робе у износу од 436.613,87 динара, све то са законском затезном каматом почев од 2.8.2016. године па до исплате, као и за законску затезну камату на износ од 678.612,00 динара почев од 7.5.2016. па до 1.8.2016. године, с обзиром да је тужилац дана 1.8.2016. године платио део дуга по утуженој фактури која је гласила на износ од 678.612,00 динара, у износу од 241.998,13 динара, па је преостао дуг који је предмет спора у износу од 436.613,87 динара, а све то с позивом на одредбе члана 262 став 1. Закона о облигационим односима у вези са чланом 277. став 1. и члана 278 Закона о облигационим односима, те одлучио као у ставу 1 изреке првостепене одлуке дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге које прихвата и другостепени суд, па се подносилац жалбе упућује на образложење првостепене одлуке, без потребе за понављањем, све у смислу одредби члана 396 Закона о парничном поступку.

Све то имајући у виду да је реч о потраживању које је доспело за наплату, а није плаћено, јер докази од стране туженог нису пружени до закључења главне расправе (члан 228 и 231 Закона о парничном поступку), као и да основаност тужбеног захтева произилази из садржине понуђених доказа тужиоца.

Одредбом члана 481. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да је купац дужан да примљену ствар на уобичајени начин прегледа или је да на преглед, чим је то према редовном току ствари могуће, и да о видљивим недостацима обавести продавца у року од 8 дана, а код уговора о привреди без одлагања, иначе губи право које му по том основу припада. У ставу 2. прописано је да када је преглед извршен у присуству обеју страна, купац је дужан своје примедбе због видљивих недостатака саопштити продавцу одмах, иначе губи право које му по том основу припада. У ставу 3 прописано је да ако је купац отпремио ствар даље без претовара, а продавцу је при закључењу уговора било познато или морало бити позната могућност даље отпреме, преглед ствари може бити одложен до њеног приспећа у ново место одређења и у том случају купац је дужан да продавца обавести о недостацима чим је по редовном току ствари могао дознати за њих од својих клијената.

Одредбом члана 482 Закона о облигационим односима прописано је да када се после пријема од стране купца покаже да ствар има недостатак који се није могао открити уобичајеним прегледом приликом преузимања ствари (скривени недостатак), купац је дужан, под претњом губитка права, да о том недостатку обавести продавца у року од 8 дана рачунајући од дана када је недостатак открио, а код уговора у привреди без одлагања. Ставом 2 истог члана прописано је да продавац не одговара за недостатке који се покажу пошто протекне 6 месеци од предаје ствари, изузев када је уговором одређен дужи рок.

Одредбом члана 484 Закона о облигационим односима ставом 1. прописано је да у обавештењу о недостатку ствари купац је дужан ближе описати недостатак и позвати продавца да прегледа ствар. Ставом 2 прописано је да ако је обавештење о недостатку које је купац благовремено послао продавцу препорученим писмом, телеграмом или на

неким други поуздан начин задоцњи или уопште не стигне продавцу, сматра се да је купац извршио своју обавезу да обавести продавца.

Одредбом члана 488 Закона о облигационим односима прописано је да купац који је благовремено и уредно обавестио продавца о недостатку може: 1. захтевати од продавца да недостатак уклони или да му преда другу ствар без недостатка (испуњење уговора), захтева снижење цене, изјави да раскида уговор, у сваком од ових случајева купац има право на накнаду штете.

Имајући у виду цитиране одредбе Закона о облигационим односима правилно је првостепени суд, по оцени другостепеног суда, заузео становиште да приговор о материјалном недостатку ствари да би произвео правно дејство мора да буде јасно одређен и на сигуран начин саопштен, те се не искључује могућност да приговор о материјалном недостатку поред писаног буде упућен и усменим путем, али је правилан закључак првостепеног суда да у том случају терет доказивања је на страни купца у овом спору, туженог, да докаже да је о материјалном недостатку ствари уредно обавестио продавца. О спорној чињеници да ли је тужени, као купац, благовремено обавестио тужиоца, као продавца, о уоченим недостацима на роби првостепени суд је правилно закључио применом правила о терету доказивања (члан 228 и 231 Закона о парничном поступку), с обзиром да тужени није доставио доказ да је купљену робу рекламирао на законом прописан начин, било усмено, било писмено, уз ближе навођење описа примедбе на квалитет испоручене робе. Да би тужени, као купац, остварио права по основу недостатка на испорученој роби у смислу члана 482., 488 и члана 484 Закона о облигационим односима, исти је морао рекламацију учинити благовремено и обезбедити доказ у прилог истој, а што није учинио у конкретној ситуацији, јер за то доказе није пружио (члан 228 и 231 Закона о парничном поступку). Следи, да нису основани жалбени наводи туженог да је првостепена одлука донета уз битну повреду одредаба парничног поступка и погрешну примену материјалног права.

Како је предмет тужбеног захтева новчано потраживање у износу од 436.613,87 динара, то значи да се ради о парници о поступку о спору мале вредности па се ожалбена одлука у смислу члана 479. став 1. Закона о парничном поступку може да побије само због битне повреде поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права. Стога жалбени наводи туженог којим се у основи побија утврђено чињенично стање нису били предмет оцене – разматрања овог суда. Из истих разлога предмет оцене овог суда нису могли да буду ни жалбени наводи којима се оспорава оцена изведених доказа, јер се овим наводима указује на релативно битну повреду поступка из члана 374., у вези са чланом 8 Закона о парничном поступку.

Део жалбених навода туженог којима се указује да је дошло до повреде правила поступка пошто је суд одбио предлог туженог за вештачење, без утицаја су на правилност побијане одлуке и на другачију одлуку суда у овој правној ствари, све то имајући у виду да у смислу одредби члана 229. став 2. Закона о парничном поступку суд одлучује које ће доказе извести ради утврђивања битних чињеница. Осим тога за своју одлуку да не прихвати предлог туженог да се изведе доказ вештачењем на околности које је тужени предложио првостепени суд је дао разлоге у образложењу првостепене одлуке, у смислу члана 315 став 2 Закона о парничном поступку, који су прихватљиви и за другостепени суд.

Другостепени суд је ценио и остале наводе жалбе туженог, али је нашао да су без утицаја на другачију одлуку суда у овој правној ствари, па их посебно не образлаже.

Нису основани жалбени наводи тужиоца да је погрешна одлука првостепеног суда када тужиоцу није досудио део захтева за накнаду трошкова поступка који се односе на трошкове које је пуномоћник имао на име превоза сопственим возилом у висини од 52.131,60 динара. Путни и остали трошкови превоза пуномоћника –адвоката из члана 9 Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката за обављање послова заступање пред судом изван седишта адвокатске канцеларије не спадају у нужне трошкове које припадају адвокату ангажованом ван седишта суда у ситуацији када је странка могла да ангажује адвоката из седишта суда у смислу одредби члана 154. Закона о парничном поступку. Наведено значи да судови наведене трошкове неће признати странкама при досуђивању судских (адвокатских) трошкова, али ће адвокати моћи исте наплатити од странке у складу са чланом 9. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, ако је странка ангажовала адвоката ван седишта суда (из другог места), када је могла да ангажује адвоката из седишта суда (из тог места).

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, а трошкови су обрачунати у смислу одредби члана 153, 154, 163 Закона о парничном поступку, у складу са важећом Адвокатском и Таксеном Тарифом.

Суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка (одговора на жалбу), с обзиром да исти не спадају у нужне трошкове, у смислу чл. 154, Закона о парничном поступку, па је одлучено као у изреци другостепене одлуке (чл. 165 Закона о парничном поступку).

На основу изнетог у смислу одредби члана 390 Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци другостепене одлуке.

СИ/ЕВ

ПРЕСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Милица Милановић-Траиловић.с.р.
За тачност отправка